

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA

KLASA: 007-01/19-01/13

URBROJ: 513-05-03-19-2

Zagreb, 9. siječnja 2020.

NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA

- svima-

PREDMET: Uputa za izradu i predaju finansijskih izvještaja neprofitnih organizacija za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2019.

I. OBVEZNICI IZRADE I PREDAJE GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Sve neprofitne organizacije obvezne su sastavljati i predavati finansijske izvještaje, ali prilagođeno visini prihoda i vrijednosti imovine. Neprofitna organizacija za 2019. godinu predaje finansijske izvještaje prema knjigovodstvu koje je naznačeno u Registru neprofitnih organizacija (u dalnjem tekstu: Registar).

Na finansijske izvještaje potrebno je upisati **RNO broj** dodijeljen od Ministarstva financija prilikom upisa neprofitne organizacije u Registar. RNO broj može se pronaći na internetskoj stranici Ministarstva financija (www.mfin.hr→Neprofitneorganizacije → Registar neprofitnih organizacija).

Sukladno članku 46. stavku 4. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 121/14 – u dalnjem tekstu: Zakon), sve neprofitne organizacije koje još nisu upisane u Registar dužne su to učiniti odmah. Člankom 45. stavkom 1. točkom 20. Zakona propisane su kazne za neprofitnu organizaciju koja ne izvrši upis.

Ministarstvo financija ne izdaje izvadak iz Registra već je kao dokaz o upisu neprofitne organizacije u Registar dovoljno ispisati stranicu s podacima dobivenim nakon pretrage Registra na internetskoj stranici Ministarstva financija.

Sindikati i druge neprofitne organizacije s organizacijskim dijelovima (podružnicama) koji nemaju pravnu osobnost (svoj matični broj i OIB) **podnose jedan finansijski izvještaj na razini pravne osobe**. Poslovanje podružnica bez pravne osobnosti i matice mora biti obuhvaćeno jednim finansijskim izvještajem. Stoga, **organizacijski dijelovi (podružnice) bez pravne osobnosti ne podnose finansijske izvještaje FINA-i**.

Vjerske zajednice su, sukladno odredbama Zakona, **izuzete** od obveze sastavljanja i predaje finansijskih izvještaja i upisa u Registar. Međutim, pravne osobe kojima su osnivači vjerske zajednice i koje nisu osnovane sa ciljem ostvarivanja dobiti (primjerice caritasi) obveznici su sastavljanja i predaje finansijskih izvještaja.

Na političke stranke se, sukladno članku 2. stavku 2. Zakona, primjenjuju odredbe koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar, ali se na njih ne primjenjuju odredbe Zakona koje se odnose na sastavljanje i predaju finansijskih izvještaja. Sukladno navedenom, političke stranke, za potrebe Ministarstva financija, ne predaju finansijske izvještaje FINA-i, niti godišnje, a niti za razdoblje u tijeku godine.

Odredbe Zakona ne odnose se na ustanove kojima je temeljni cilj osnivanja i djelovanja stjecanje dobiti, na ustanove kojima su osnivači fizičke osobe i druge pravne osobe koje su, sukladno propisima koji uređuju poreze, obveznici utvrđivanja i plaćanja poreza na dobit za svoju ukupnu djelatnost. Navedene ustanove ne predaju finansijske izvještaje za neprofitne organizacije, već vode računovodstvo i sastavljaju finansijske izvještaje prema propisima za poduzetnike.

II. FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE U SUSTAVU DVOJNOG KNJIGOVODSTVA

Godišnji finansijski izvještaj u sustavu dvojnog knjigovodstva sastoji se od:

- **Bilance na Obrascu: BIL-NPF**
- **Izvještaja o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF i**
- **Bilješki.**

Finansijske izvještaje za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2019. u sustavu dvojnog knjigovodstva predaje:

1. neprofitna organizacija obveznica vođenja dvojnog knjigovodstva, uključujući i neprofitnu organizaciju od čijeg je osnivanja prošlo tri ili manje godina
2. neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, ali se odlučila za vođenje dvojnog knjigovodstva.

Sukladno odredbi članka 9. stavka 5. Zakona, neprofitna organizacija je obvezna prve tri godine od osnivanja voditi dvojno knjigovodstvo, što znači da su **neprofitne organizacije osnovane tijekom 2017., 2018. i 2019. godine bile dužne voditi dvojno knjigovodstvo, neovisno o visini prihoda i vrijednosti imovine.** Stoga, navedene neprofitne organizacije moraju predati finansijski izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosimca 2019. ako su u istom razdoblju imale poslovnih događaja.

Obrazac: BIL-NPF mora biti u potpunosti uravnotežen što znači da ne smije postojati razlika u iskazanim vrijednostima aktive i pasive jer i najmanja razlika pri objedinjavanju podataka dovodi do većih neuravnoteženosti.

U obrascu: BIL-NPF ne mogu istodobno biti popunjeni podaci na:

- AOP 199 Višak prihoda i AOP 200 Manjak prihoda

U obrascu: PR-RAS-NPF ne mogu istodobno biti popunjeni podaci na AOP-ima:

- AOP 149 Višak prihoda i AOP 150 Manjak prihoda,
- AOP 151 Višak prihoda – preneseni i AOP 152 Manjak prihoda – preneseni,
- AOP 154 Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju i AOP 155 Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju.

Popunjavaju se svi stupci Obrasca: PR-RAS-NPF, stupac 4 - Ostvareno u istom razdoblju prethodne godine i stupac 5 – Ostvareno u izvještajnom razdoblju.

Iznimno, stupac 4 – Ostvareno u istom razdoblju prethodne godine, ne popunjava:

- neprofitna organizacija koja je osnovana tijekom 2019. godine
- neprofitna organizacija koja je u 2019. godini prešla s jednostavnog na dvojno knjigovodstvo
- pravna osoba koja je tijekom 2019. godine prešla iz proračunskog na računovodstvo neprofitnih organizacija.

U dijelu dodatnih podataka Obrasca: PR-RAS-NPF (od AOP 164 do AOP 169) traži se iskazivanje vrijednosti ostvarenih investicija u novu dugotrajnu imovinu. Napominjemo da se iskazuju ulaganja (prometi) u dugotrajnu imovinu tijekom 2019., a ne stanja.

Neprofitna organizacija, koja je obveznik obračuna poreza na dobit, u finansijskom izvještaju na Obrascu: PR-RAS-NPF, porez na dobit iskazuje u retku AOP 153 – Obveze poreza na dobit po obračunu.

Neprofitna organizacija u Obrascu: PR-RAS-NPF u redak AOP 162 upisuje broj fizičkih osoba koje volontiraju sukladno Zakonu o volonterstvu (Narodne novine, broj 58/07 i 22/13), ali ne i broj osoba na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa jer se, sukladno članku 5. stavku 1. Zakona o volonterstvu, volonterstvom ne smatra stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa koje je uređeno posebnim propisima.

U redak AOP 163 upisuje se ukupan broj sati volontiranja svih fizičkih osoba koje su u poslovnoj godini volontirale sukladno Zakonu o volonterstvu.

Broj osoba na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne uključuje se u podatke o prosječnom broju zaposlenih.

III. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE U SUSTAVU JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA

Neprofitna organizacija kojoj je:

- vrijednost imovine na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna
- godišnji prihod u svakoj od prethodne tri godine uzastopno manji od 230.000,00 kuna godišnje i
- koja djeluje najmanje tri godine

može donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela.

Neprofitna organizacija koja je u 2019. godini stekla uvjete za prelazak na vođenje jednostavnog računovodstva, a nije o tome donijela Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela i **obavijestila Ministarstvo financija na Obrascu: RNO-P do 1. ožujka 2019. godine**, imala je obvezu vođenja dvojnog knjigovodstva do kraja 2019. godine te za 2019. godinu mora predati finansijske izvještaje za obveznike dvojnog knjigovodstva.

Za prijelaz na jednostavno knjigovodstvo u 2020. godini neprofitna organizacija, koja je stekla uvjete i donijela Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela, mora o tome **na Obrascu: RNO-P** obavijestiti Ministarstvo financija najkasnije do roka za predaju godišnjih finansijskih izvještaja za 2019. godinu, odnosno do 2. ožujka 2020.

Neprofitna organizacija u sustavu jednostavnog knjigovodstva sastavlja:

- **Godišnji finansijski izvještaj o primicima i izdacima na Obrascu: G-PR-IZ-NPF i Bilješke.**

U Obrascu: G-PR-IZ-NPF popunjavaju se svi stupci, stupac 4 - Ostvareno u prethodnoj poslovnoj godini i stupac 5 - Ostvareno u tekućoj poslovnoj godini. U Obrascu: G-PR-IZ-NPF stupac 4 - Ostvareno u prethodnoj poslovnoj godini, ne popunjava:

- neprofitna organizacija koja je u 2019. godini prešla s dvojnog na jednostavno knjigovodstvo
- pravna osoba koja je tijekom 2019. godine prešla iz proračunskog na računovodstvo neprofitnih organizacija (koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva).

Zbog uočenih problema vezanih uz Godišnji finansijski izvještaj o primicima i izdacima na Obrascu: G-PR-IZ-NPF, Ministarstvo financija je na Obrazac G-PR-IZ-NPF u elektroničkom obliku uvelo kontrolu na novčanim sredstvima iskazanim na AOP 029 i 030 te 031, 032 i 033 u oba stupca „Ostvareno u prethodnoj poslovnoj godini“ i „Ostvareno u tekućoj poslovnoj godini“.

Navedena kontrola nalazi se u elektroničkoj verziji objedinjenih finansijskih izvještaja na listu „Kontrole“ pod rednim brojem 27. i glasi:

„Ukupna novčana sredstva na računima i blagajni moraju biti jednak zbroju ostvarenih viškova/manjkova prihoda u godini i prenesenog viška ili manjka prihoda iz prethodne godine, tj. AOP oznaka 031+032+033 mora biti jednak zbroju AOP oznaka 029+030. Kontrola vrijedi za oba stupca podataka i dopušta razliku od 1kn zbog zaokruživanja.“

U „Dodatnim podacim“ Obrasca: G-PR-IZ-NPF u redak AOP 036 – Primitak ostvaren iz sredstava Europske unije, upisuje se ukupan iznos koji je neprofitna organizacija ostvarila za provedbu EU projekata.

Nadalje, u redak AOP 038 – Broj volontera upisuje se broj fizičkih osoba koje volontiraju sukladno Zakonu o volonterstvu, a u redak AOP 039 – Broj sati volontiranja.

Neprofitna organizacija, obveznica obračuna poreza na dobit, ukupan godišnji iznos izdataka za porez na dobit **koji je plaćen do kraja 2019. godine, iskazuje u finansijskom izvještaju na Obrascu: G-PR-IZ-NPF, u retku AOP 027, II. Izdaci, pod brojem 10. – Ostali izdaci (reprezentacija, članarina, kotizacija, premija osiguranja i sl.).**

Iznos uplaćenih predujmova povećava ukupne izdatke neprofitne organizacije koja vodi jednostavno knjigovodstvo i primjenjuje novčano računovodstveno načelo.

IV. ROK I NAČIN PREDAJE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji za poslovnu godinu predaju se **FINA-i** (instituciji ovlaštenoj za obradu podataka za potrebe Ministarstva financija) u roku od 60 dana od isteka izvještajnog razdoblja.

Krajnji rok predaje financijskih izvještaja za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2019. je 2. ožujka 2020.

FINA nakon navedenog roka, tj. nakon 2. ožujka 2020., **neće zaprimati** financijske izvještaje. Neprofitna organizacija koja nije predala financijske izvještaje ranijih godine, a imala je obvezu, iste ne može naknadno predati niti FINA-i, niti Ministarstvu financija. (Više o navedenom može se pročitati na internetskoj stranici Ministarstva financija: (www.mfin.hr – Neprofitne organizacije – Obavijesti) pod „Obavijest Ministarstva financija neprofitnim organizacijama“).

Financijske izvještaje na propisanim obrascima moguće je predati FINA-i:

- u elektroničkom obliku s ugrađenim kontrolama, koji su dostupni na internetskoj stranici Ministarstva financija: (www.mfin.hr – Neprofitne organizacije – Financijsko izvještavanje – Objedinjeni financijski izvještaji) i FINA-e ili
- putem papirnatih obrazaca.

Uz elektroničku verziju obrasca predaje se i ispis Referentne stranice koju potpisuje zakonski zastupnik odnosno osoba ovlaštena za zastupanje. Zbog pogrešaka koje su moguće pri ručnom unosu podataka iz papirnatih obrazaca u bazu FINA-e, preporuka je predavati izvještaj u elektroničkom obliku.

Ministarstvo financija priznaje samo elektronički generiranu Potvrdu FINA-e o preuzetom izvještaju s ID brojem izvještaja i navedenim datumom zaprimanja izvještaja kao dokaz da je neprofitna organizacija predala financijski izvještaj FINA-i.

Financijski izvještaj u elektroničkom obliku popunjava se isključivo pomoću računala i predaje se FINA-i u e-obliku na CD-u ili USB-u odnosno u e-obliku putem Interneta.

Bilješke uz financijske izvještaje ne dostavljaju se Ministarstvu financija niti FINA-i nego se čuvaju u arhivi neprofitne organizacije.

Neprofitne organizacije ne predaju financijske izvještaje Državnom uredu za reviziju.

V. IZJAVA O NEAKTIVNOSTI

Neprofitna organizacija sastavlja Izjavu o neaktivnosti za 2019. godinu ako tijekom 2019. godine nije imala poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima iskazane podatke o imovini i obvezama, te stoga nije predavala financijske izvještaje za 2019. godinu. Navedeno se odnosi i na novoosnovane neprofitne organizacije koje tijekom 2019. godine nisu imale poslovnih aktivnosti.

Međutim, činjenica da neprofitna organizacija u određenom razdoblju nije ostvarivala prihode ne znači da u navedenom razdoblju nisu nastali rashodi. Primjerice, za vođenje računa otvorenih u bankama neprofitne organizacije primaju račune koje je, bez obzira jesu li plaćeni, potrebno provesti u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima iskazati rashod.

Izjava o neaktivnosti sastavlja se na obrascu Izjava o neaktivnosti (**Obrazac: IZJAVA-NPF**) u roku od 60 dana od isteka poslovne godine za koju se Izjava o neaktivnosti daje, dakle za 2019. godinu najkasnije do **2. ožujka 2020.**

Izjava u elektroničkom obliku dostupna je na internetskoj stranici Ministarstva finacija (www.mfin.hr – Nепrofitне организације – Finansijsko izvještavanje).

Izjavu u elektroničkom obliku potrebno je otisnuti (isprintati) na papir i dostaviti na adresu: **Ministarstvo finacija, Služba za neprofitno računovodstvo i izvještavanje, Katančićeva 5, 10000 Zagreb.**

Nепрофитна организација **mora** Izjavu o neaktivnosti dostaviti **u Ministarstvo finacija najkasnije do 2. ožujka 2020.** (vjerodostojan podatak o pravovremenoj predaji je pečat pošte ili ovjera djelatnika Ministarstva finacija kod osobne predaje). Pošiljke s kasnijim datumom od navedenog ili kod osobne predaje, neće biti zaprimljene već će se vraćati pošiljaocu.

VI. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI

Računovodstvo neprofitnih organizacija propisano je Zakonom i temeljem Zakona, donesenim pravilnicima pa se sve poslovne promjene, što znači i oni poslovni događaji koji se odnose na gospodarsku djelatnost, prate unutar propisanih poslovnih knjiga neprofitnog računovodstva, a navedene poslovne događaje **evidentira u jednoj jedinstvenoj glavnoj knjizi.**

Računski plan za neprofitno računovodstvo propisan je na razini odjeljka što omogućuje detaljnu razradu analitičkih računa za evidentiranje poslovnih događaja vezanih uz:

1. djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi neprofitne organizacije utvrđene statutom ili drugim aktima i
2. gospodarske djelatnosti neprofitne organizacije.

Za ispravno evidentiranje poslovnih događaja koji se odnose na obje vrste djelatnosti, bitno je utvrditi način raspodjele prihoda i rashoda. Za rashode vezane za obavljanje obje djelatnosti istovremeno, potrebno je odrediti ključ po kojem će se dijeliti troškovi navedenih djelatnosti. Ključ po kojem će se dijeliti zajednički troškovi bitno utječe na rezultat poslovanja, a vezano uz to i obračun poreza na dobit za gospodarsku djelatnost neprofitne organizacije.

U skladu s navedenim, računovodstvo neprofitne organizacije koja obavlja i oporezivu gospodarsku djelatnost, mora se temeljiti na Zakonu i pravilnicima za neprofitno računovodstvo. Eventualne razlike u evidentiranju poslovnih događaja, u odnosu na računovodstvo za poduzetnike, uskladjuju se kroz prijavu poreza na dobit.

Neprofitna organizacija, koja uz djelatnosti utvrđene statutom ili drugim aktima kojima se ostvaruju ciljevi neprofitne organizacije, obavlja i oporezivu gospodarsku djelatnost, na kraju poslovne godine, uz finansijske izvještaje propisane Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija koje predaje u FINA-u, dostavlja Poreznoj upravi obračun poreza na dobit. Uz Obrazac PD (Prijava poreza na dobit) potrebno je priložiti bruto bilancu s vidljivom analitičkom razradom osnovnih računa, te temeljem navedene bilance sastavljen Račun dobiti i gubitka. Takva neprofitna organizacija nije obvezna primjenjivati odredbe Zakona o računovodstvu (Narodne novine, broj 78/15, 120/16 i 116/18).

Međutim, u skladu s člankom 4. stavkom 3. Zakona o računovodstvu, neprofitna organizacija koja je obveznik poreza na dobit za svoju **cjelokupnu** djelatnost sukladno propisima kojima se uređuju porezi, obvezna je primjenjivati odredbe Zakona o računovodstvu, osim odredbi kojima se uređuje konsolidacija godišnjih finansijskih izvještaja (članak 23.), revizija godišnjih finansijskih izvještaja (članak 20.), godišnje izvješće (članak 21.) i javna objava (članak 30.). Izmjenom članka 13. stavka 1. Pravilnika o načinu vođenja registra godišnjih finansijskih izvještaja te načinu primanja i postupku provjere potpunosti i točnosti godišnjih finansijskih izvještaja i godišnjeg izvješća (Narodne novine, broj 39/08, 37/09, 139/10, 1/16 i 93/17), Porezna uprava propisala je da neprofitna organizacija koja **ostvaruje prihode isključivo iz gospodarske djelatnosti, FINA-i dostavlja bilancu, račun dobiti i gubitka i dodatne podatke za statističke i druge potrebe, sukladno članku 32. Zakona o računovodstvu**. Navedeno znači da neprofitna organizacija upisana u Registar neprofitnih organizacija koja ostvaruje prihode **isključivo iz gospodarske djelatnosti**, osim računovodstva po propisima za neprofitne organizacije, obvezna je voditi i računovodstvo za poduzetnike te **osim finansijskih izvještaja za neprofitne organizacije, sastaviti i predati i navedene finansijske izvještaje za poduzetnike**.

Porez na dobit u paušalnom iznosu

Paušalni porez na dobit može plaćati neprofitna organizacija koja u prethodnom poreznom razdoblju nije po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti ostvarila prihode veće od 7.500.000,00 kuna. Međutim, neprofitna organizacija ne može primijeniti paušalno oporezivanje ako obavlja samo djelatnost po osnovi koje je obveznica poreza na dobit ili ako po osnovi te djelatnosti ostvaruje više od 50% ukupnih prihoda.

Neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za obračun i plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu može Poreznoj upravi podnijeti zahtjev za prelazak na paušalno oporezivanje u 2020. godini najkasnije do 15. siječnja 2020. godine. Obvezu plaćanja poreza na dobit u paušalnom iznosu Porezna uprava utvrđuje rješenjem.

Neprofitna organizacija koja, sukladno Zakonu, zadovoljava **uvjete za vođenje jednostavnog knjigovodstva**, a obavlja i gospodarsku djelatnost za koju je utvrđena obveza plaćanja poreza na dobit u paušalnom iznosu, **može voditi jednostavno knjigovodstvo primjenom novčanog računovodstvenog načela**.

Porez na dobit u paušalnom iznosu mogu plaćati i neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo, ako im prihod od gospodarske djelatnosti ne prelazi propisani prag prihoda. Neprofitna organizacija koja je rješenjem Porezne uprave postala obveznik poreza na dobit u paušalnom iznosu, ako ne zadovoljava uvjete iz Zakona za prelazak na jednostavno knjigovodstvo ne može voditi jednostavno knjigovodstvo.

VII. UPUTA ZA PROVOĐENJE KNJIGOVODSTVENIH EVIDENCIJA UDŽBENIKA OD ŠKOLSKE GODINE 2019./2020. ZA ŠKOLE KOJIMA SU OSNIVAČI VJERSKE ZAJEDNICE

1. Zakonodavni okvir

Člankom 14. *Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu* (Narodne novine, broj 116/18; dalje u tekstu: Zakon) propisano je kako se sredstva za nabavu udžbenika za učenike osnovnih škola osiguravaju u državnom proračunu, dok je za udžbenike za učenike srednjih škola i druge obrazovne materijale propisano kako Vlada Republike Hrvatske može, sukladno raspoloživim finansijskim sredstvima, odlučiti o financiranju odnosno sufinanciranju i njihove nabave.

Ono što je značajno u kontekstu provođenja knjigovodstvenih evidencija i tretmana udžbenika jest da sam Zakon utvrđuje da su udžbenici i drugi obrazovni materijali financirani sredstvima državnog proračuna vlasništvo škole.

2. Knjigovodstvene evidencije

Škole evidentiraju primljena sredstva iz državnog proračuna za nabavu udžbenika u okviru prihoda na odjeljku 3311 *Prihodi po posebnim propisima iz proračuna*.

U skladu sa člankom 14. Zakona, temeljem zaprimljenih računa od dobavljača, **škole evidentiraju udžbenike**, kao vlastitu imovinu škole, na odjeljku **0241 – Knjige u knjižnicama** uz odobrenje odjeljka **2425 – Obveze prema dobavljačima u zemlji**.

Člankom 3. Zakona propisano je da je tiskani oblik udžbenika oblikovan na način da ne zahtijeva upisivanje rješenja ili odgovora na pitanja i predviđen je za višegodišnje korištenje. Iznimno, tiskani udžbenik može biti radnog karaktera, odnosno oblikovan na način da omogućuje upisivanje rješenja ili odgovora. **Udžbenici radnog karaktera** definirani člankom 9. *Pravilnika o udžbeničkom standardu te članovima stručnih povjerenstava za procjenu udžbenika i drugih obrazovnih materijala* (Narodne novine, broj 9/19) namijenjeni su jednogodišnjem korištenju, a sukladno članku 2. stavku 3. *Naputka o načinu uporabe, vraćanja i obnavljanja udžbenika i drugih obrazovnih materijala financiranih sredstvima iz državnoga proračuna* (Narodne novine, broj 46/19; u dalnjem tekstu: Naputak), škola može donijeti odluku o njihovom darovanju učenicima.

S obzirom na to da se **udžbenici radnog karaktera** ne mogu koristiti više godina, preporuka je nabavu udžbenika namijenjenih darovanju evidentirati na odjeljku **4511 – Tekuće donacije**, a ne na odjeljku **4261 – Uredski materijal i ostali materijalni rashodi**.

Također, ako osnivač škole iz vlastitih izvora osigura sredstva za nabavu **drugih obrazovnih materijala koji nisu namijenjeni višegodišnjem korištenju** (radne bilježnice, zbirke zadataka, likovne mape...), njihova nabava evidentira se na odjeljku **4511 – Tekuće donacije s obzirom na to da se navedena nastavna sredstva nabavljaju za potrebe učenika, a ne škole**.

3. Provođenje popisa udžbenika

U skladu s člankom 19. *Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija* (Narodne novine, broj 121/14), neprofitne organizacije, na početku poslovanja i na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, moraju popisati imovinu i

obveze te nавesti njihove pojedinačne vrijednosti. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Navedena popisna lista mora sadržavati i nomenklaturni broj (inventurni broj) svake pojedine jedinice imovine. Međutim, uzimajući u obzir specifičnost udžbenika s obzirom na količinu i vijek korištenja, dodjeljivanje inventurnih brojeva svakom udžbeniku školama bi predstavljalo značajan materijalni i vremenski trošak. Stoga, prilikom provedbe popisa nije potrebno označavati svaki udžbenik zasebnim inventurnim brojem.

Podaci o popisu udžbenika unose se u novčanim iznosima pojedinačno ili skupno po vrstama udžbenika (predmet, razred, izdavač) u popisne liste koje se obvezno sastavljaju u rujnu prije početka nove nastavne godine jer je tada poznat točan broj nabavljenih udžbenika koji su podijeljeni učenicima. Prilikom provedbe popisa imovina i obveza na dan 31. prosinca nije potrebno ponovno popisivati udžbenike, već se navedenom popisu prilaže popis udžbenika proveden na početku nastavne godine (u rujnu).

4. Ispravak vrijednosti

S obzirom na klasifikaciju udžbenika kao dugotrajne nefinancijske imovine, za njih je potrebno provesti ispravak vrijednosti.

Sukladno članku 24. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija vrijednost dugotrajne imovine ispravlja se po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom. Sukladno članku 23. stavku 3. istoga Zakona proizvedena dugotrajna nefinancijska imovina čiji je pojedinačni trošak nabave (nabavna vrijednost) niži od 3.500,00 kuna može se otpisati jednokratno, stavljanjem u upotrebu uz obvezu pojedinačnog ili skupnog praćenja u korisnom vijeku upotrebe.

Slijedom navedenoga, ispravak vrijednosti može se provesti na dva načina:

- a) jednokratnim otpisom, s tim da se trošak evidentira na odjeljku 4311 – Amortizacija
- b) po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom (stopa ispravka vrijednosti za knjige 20%), s tim da se trošak evidentira na odjeljku 4311 – Amortizacija.

Škole samostalno odabiru način provođenja ispravaka vrijednosti, koji su dužne dosljedno primjenjivati u svim budućim razdobljima. Zbog jednostavnosti metodologije preporuka je primjenjivati jednokratni otpis.

Ako škola odluči provoditi ispravak vrijednosti linearnom metodom po prosječnim godišnjim stopama, prilikom provođenja ispravka vrijednosti udžbenika potrebno je primjenjivati stope ispravka vrijednosti propisane *Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu* (Narodne novine, broj 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18; u dalnjem tekstu: Pravilnik) bez obzira što se vijek trajanja udžbenika utvrđen Naputkom, razlikuje od vijeka trajanja dugotrajne nefinancijske imovine (knjiga) propisanog Pravilnikom. Naime, sukladno Pravilniku, za udžbenike koji se klasificiraju kao knjige provodi se ispravak vrijednosti po godišnjoj stopi od 20%, odnosno vijek uporabe udžbenika iznosi pet godina, dok je člankom 1. stavkom 7. Naputka utvrđeno da je vijek uporabe udžbenika četiri godine. Prema tumačenju Ministarstva znanosti i obrazovanja, iznimno, vijek uporabe može biti i kraći (primjerice zbog izmjene kurikuluma) ili dulji (primjerice ako se ne mijenja Katalog odobrenih udžbenika za školsku godinu, a udžbenik je i nakon četiri godine cjelovit, konzistentan i čitljiv).

Uzimajući u obzir navedeno, ako udžbenik nema uporabnu vrijednost na kraju četvrte godine ili ranije, potrebno je rashodovati preostalu knjigovodstvenu vrijednost udžbenika, što ne znači isknjižavanje iz knjigovodstvenih evidencija.

Udžbenici se kao dugotrajna imovina i nakon što su u cijelosti otpisani, zadržavaju u evidenciji i iskazuju u bilanci do trenutka otuđenja ili uništenja, neovisno o odabranom načinu ispravka vrijednosti. S obzirom na to da se radi o imovini škole, o načinu otuđenja ili uništenja udžbenika odlučuje sama škola, ako drugčije nije utvrđeno zakonom ili drugim propisom.

VIII. REVIZIJSKI UVID I REVIZIJA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU

Financijski izvještaji neprofitne organizacije za 2019. godinu podliježu revizijskom uvidu (koji se obavlja sukladno revizijskim propisima) ako je neprofitna organizacija u 2018. godini imala ukupan prihod od tri do uključivo deset milijuna kuna.

Financijski izvještaji neprofitne organizacije za 2019. godinu podliježu reviziji (koja se obavlja sukladno revizijskim propisima) ako je neprofitna organizacija u 2018. godini imala ukupan prihod iznad deset milijuna kuna.

Navedene neprofitne organizacije dužne su na svojim mrežnim stranicama do 30. lipnja 2020. objaviti revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja za 2019. godinu, odnosno o revizorskem uvidu u financijske izvještaje za 2019. godinu.

IX. SAMOPROCJENA FUNKCIONIRANJA SUSTAVA FINANCIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLA

Člankom 7. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 119/15), samoprocjena učinka poslovanja za poslovnu godinu provodi se najkasnije u roku od 30 dana od roka predviđenog za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za tu poslovnu godinu. Za 2019. godinu krajnji rok za provedbu samoprocjene je 1. travnja 2020.

Navedeno znači da neovisno o načinu na koji će voditi knjigovodstvo u 2020. godini, neprofitna organizacija koja je u 2019. godini bila obveznica vođenja dvojnog knjigovodstva, mora provesti samoprocjenu učinka poslovanja za 2019. godinu najkasnije do 1. travnja 2020.

Samoprocjena učinka poslovanja provodi se popunjavanjem Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola koji je neprofitna organizacija dužna u svojoj arhivi **čuvati najmanje sedam godina od završetka godine na koju se Upitnik odnosi**. Upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola dostupan je na internetskoj stranici Ministarstva financija (www.mfin.hr – Neprofitne organizacije – Institucionalni okvir) i **ne dostavlja se Ministarstvu financija**.

